

Interview Eric de Rooij over dichtbundel *Het eindigt zomaar ergens*

‘Het draait om het vinden van de juiste woorden’

Humanistisch geestelijke begeleiding en poëzie, een natuurlijke combinatie

Het eindigt zomaar ergens. Zo heet de dichtbundel die humanistisch geestelijk begeleider (hgb'er) Eric de Rooij (1956) geschreven heeft, onder andere naar aanleiding van zijn werk als hgb'er in de ouderenzorg in Amsterdam. Eric vertelt over de relatie tussen poëzie, humanisme en geestelijke begeleiding.

Je bundel *Het eindigt zomaar ergens* gaat onder andere over je werk als hgb'er. Hoe hangen poëzie en je werk met elkaar samen?

Ik liep in 2007 stage bij Hans Bomhof, die in zijn werk veelvuldig poëzie gebruikte. Dat inspireerde me. Poëzie is een krachtig middel om op een andere manier contact met bewoners en patiënten te maken, en om belangrijke levensthema's te raken. Ik maak nu veel gebruik van poëzie.

Mensen vinden troost in poëzie, een aansporing, een manier om net anders tegen de dingen aan te kijken. Poëzie kan helpen om te verstillen, om dicht bij de vragen te komen die in jezelf resoneren. Dat kunnen eenvoudige gedichten zijn, van Annie MG Schmidt of Toon Hermans, maar ook Kopland, Vasalis, Andreus en Michaelis. Ik stem in mijn keuze zoveel mogelijk af op degene met wie ik in gesprek ben.

Welke thema's hebben vanuit het humanisme jouw voorkeur bij het dichten?

De mens in al zijn kwetsbaarheid staat centraal. Het is ook de mens die zelf zin aan zijn leven geeft, daar mag een spirituele dimensie bij horen. Dat zoeken, zeker in het aangezicht van de dood en dat ik zo veel tegenkom in mijn werk heb ik in het gedicht *Aan een sterfbed staan* proberen te verwoorden.

AAN EEN STERFBED STAAN

Een bevalling wordt nog weleens bij een toastje op familieavonden vertoond, doodsstrijd nooit.

De uren verstrijken en het wordt niet later.
Je ligt in morfine, in de geur van kaarsen,
baby-olie en nageslacht. Je snurkt, je gromt
gewond. De dokter voelt aan je voeten.

Met voorbije familie in klederdracht verdween
ook God. Dit is ons modern lot
vereeuwigd worden op nimmer vervagende foto's
en toch met lege handen staan.

Wat is nu nog troost? De lichamen die je baarde
zeggen dat hij het was: een gezicht
dat in vier foto's verfrommelde en

je is voorgegaan.

L'amore é piu forte della morte

zingt Alice op cd. Herinner

alle mooie dingen, herinner je alle

mooie dingen. Verstil in alle mooie dingen.

Wat is je inspiratiebron voor het maken van je eigen gedichten in je nieuwe bundel?

Ontmoetingen inspireren mij. Eigenlijk is dat een centraal thema in mijn bundel. De ontmoeting en het levensverhaal. Het is een bekend gegeven binnen de geestelijke begeleiding dat verhelderen van het levensverhaal samenhang in het leven brengt. In mijn werk gaat het ook over lijden, in vrijwel elke ontmoeting komt dit thema terug.

De bundel bestaat uit twee secties. In de eerste sectie draait het om ontmoetingen met het leven en het werk van schrijvers die mij, op wat voor manier dan ook, hebben gevormd. Dat is een rijke bron en dan heb ik nog een keuze moeten maken. Van Louis Couperus en Hans Warren naar Giorgio Bassani, Louis-Ferdinand Celine en Stefan Zweig.

De tweede sectie gaat over ontmoetingen in het werk. Natuurlijk staat de ontmoeting centraal in mijn werk als humanistisch geestelijk begeleider. Je sluit aan bij het alledaagse leven in een verpleeghuis, veelal ontmoetingen met mensen die nog maar kort te leven hebben. Pas realiseerde ik me nog toen ik een namenlijst van een gespreksgroep van vijf jaar geleden terugvond dat daarvan niemand meer in leven was. Het is ontmoeten in de laatste fase van het leven. Als ik mijn gedichten teruglees gaat het er veelal om dat ik uit mijn *comfort zone* raak. Dat zijn de beste momenten in het werk. *Gij omarmt mij* en *Zomaar een dag uit het leven van mevrouw* zijn daar voorbeelden van. Telkens weer verbaast het me hoe verschillend de mensen in het leven staan. Van woede over een naderende dood, tot berusting, vrolijkheid zelfs.

Hoe ga je te werk als dichter?

Het begint vaak met een beeld, gekoppeld aan één zin. Beelden en zinnen duiken meestal op als ik 's ochtends naar mijn werk fiets of wanneer ik 's avonds weer naar huis ga. Het kan een herinnering zijn van langer geleden of van een recenter voorval. Bij mij ontstaat creativiteit in inspanning en ontspanning, en dat is zo'n fietstocht voor mij. Vervolgens suddert het meestal lang door, niet te snel achter de pc duiken, want dan wordt het schrijven van zo'n gedicht een tergend lange exercitie.

Heb je een doel/ideaal voor ogen bij het maken van de gedichten?

Het moet op de allereerste plaats een gedicht zijn dat ik goed vind. En verder, ja dat is bijna clichématig, maar ik hoop dat de lezer door de woorden geraakt wordt, misschien een enkele keer aan het denken wordt gezet over hoe hij/zij zelf in het leven staat. Of oog krijgt voor hoe andere mensen in het leven staan.

Maar eigenlijk is dit een beetje achteraf gepraat. Bij het maken draait het echt alleen maar om het vinden van de juiste woorden, het vinden van het juiste ritme en dat door de juiste keuzes muziek in de zinnen komt.

Een thema dat dit kwartaal centraal staat bij het HV, is liefde. Schrijf jij daar ook over?

Poëzie en liefde zijn onafscheidelijk. Veel poëzie is liefdeslyriek, google maar eens en je komt van alles tegen. Een liefdesversje is zo gemaakt blijkt wel. In mijn bundel komt dat thema, als vanzelf, ook voor. Het laatste gedicht in de bundel, Buitenveldert, is een klein liefdesgedicht aan mijn vriend. De aanleiding was een gezamenlijke fietstocht door de stad naar huis. Het was 's avonds

laat, koud en het regende. Op hoge snelheid schoot een auto voorbij. En opeens zag ik hoe snel alles voorbij kan zijn. Het is geen puur liefdesgedichtje. Er is ook ironie. Het is een schietgebedje, een ironisch schietgebedje, ondanks dat je weet dat alles chaos is en niets bestemd.

BUITENVELDERT

Soms treft het geluk ook goede mensen.
Dat weet ik, want hij bijvoorbeeld
is een goed mens en het geluk
heeft hem getroffen; en omdat
het geluk hem heeft getroffen
kan ook ik worden geraakt.

Daarom fiets ik met lichtende ogen
naast hem over de Beethovenstraat
en vraag god die toch ook humanist is
mijn lieve jongen te bewaren.

Het eindigt zomaar ergens
Eric de Rooij
ISBN 978-94-91034-49-7
Paperback - 82 blz. - € 14.95

